

T 156640

กฎหมายเกี่ยวกับบริษัทมหาชนจำกัด มาตรา 66 กำหนดว่าบริษัทจะเป็นเจ้าของหุ้นหรือรับจำนำหุ้นของตนเองได้ ต่อมามีการขยายธุรกิจของประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ การซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ถูกด้อย ราคากลับตกต่ำจึงมีความจำเป็นที่จะต้องหุ้นส่วน แล้วเพื่อให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวในการประกอบกิจการของบริษัทดีขึ้นจะเป็นการดีที่จะให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนเข้าทำการซื้อขายหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัด ที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อหุ้นคืน โดยกำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถซื้อหุ้นของตนเองได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย

การแก้ไขกฎหมายอนุญาตให้บริษัทสามารถซื้อหุ้นของตนเองได้ และกำหนดให้บริษัทด้วยจำนวนหุ้นที่ซื้อคืนภายใต้กำหนดระยะเวลาของกฎหมาย หากบริษัทดำเนินการซื้อหุ้นหรือดำเนินการซื้อหุ้นไม่หมดให้บริษัทลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นจดทะเบียนที่ซื้อคืนและยังมิได้ดำเนินการซื้อหุ้น จึงเป็นการลดทุนจดทะเบียนของบริษัทโดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้บริษัทที่จะลดทุนจดทะเบียนของบริษัทด้วยการประชุมผู้ถือหุ้นและแจ้งมติของผู้ถือหุ้นให้เจ้าหนี้ของบริษัททราบ หากเจ้าหนี้คัดค้าน

การลดทุนจะดำเนินการต่อเมื่อได้ชำระหนี้หรือจัดหาหลักประกันเพื่อการชำระหนี้นั้นแล้ว เมื่อกฎหมายกำหนดให้บริษัทลดทุนจะต้องเบียนได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้ทุกคน จึงมีผลผลกระทบต่อเจ้าหนี้ในด้านหลักประกันการชำระหนี้ของเจ้าหนี้ เนื่องจากว่า ทุนจะต้องเบียนของบริษัททุนจะต้องเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ อย่างหนึ่ง และกฎหมายไม่ได้กำหนดสิทธิให้เจ้าหนี้ร้องคัดค้านการซื้อหุ้นของบริษัทคืนไว้ แต่ตามหลักกฎหมายทั่วไปพิจารณาเทียบเคียงได้ว่าหากบริษัท กรรมการของบริษัท กระทำการซื้อหุ้นคืนโดยไม่สุจริตและชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้สามารถใช้สิทธิร้องต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนการกระทำการอันเป็นการผิดดังกล่าวได้ และกรรมการที่ร่วมในการกระทำการโดยมิชอบจะต้องร่วมรับผิดชอบบริษัทด้วย การตรวจสอบบัญชี การเปิดเผยข้อมูล สถานะทางการเงินของบริษัท ที่บริษัทอาจเปิดเผยข้อมูลในด้านเชิงบวก คือการซื้อหุ้นของบริษัทไม่มีผลผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของบริษัทโดยบริษัทไม่เปิดเผยข้อมูลในเชิงลบที่บริษัทอาจมีผลกระทบจากการซื้อหุ้นของบริษัทคืนใน 1 หรือ 2 ปี ได้ให้ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหนี้ หรือ สาธารณชนทั่วไปได้ทราบ

ข้อเสนอแนะ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนไม่หมดภายในกำหนดเวลาให้บริษัทแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบ ถ้ามีการคัดค้านให้บริษัทชำระหนี้หรือหาประกันเพื่อหนี้ของเจ้าหนี้ ควรกำหนดการควบคุม การเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบบัญชีให้บริษัทจัดส่งการเปิดเผยข้อมูล การรายงานงบการเงิน กำไร ขาดทุน และความสามารถในการชำระหนี้ที่จะถึงกำหนดภายในหกเดือนถึงหนึ่งปี นับแต่วันที่จะซื้อหุ้นคืนให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงพาณิชย์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดราคากู้ซื้อคืนตามมาตรา 66/1(1) ที่ให้บริษัทน้ำดื่มค่าทางบัญชีและมูลค่าตลาดมากำหนดราคากู้ซื้อคืนให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงพาณิชย์ตรวจสอบความเหมาะสมของราคากู้ซื้อคืนให้หน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงพาณิชย์ ตรวจสอบความเหมาะสมของราคากู้ซื้อคืนให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้ชัดแจ้งเกี่ยวกับการให้ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าหนี้ร้องคัดค้านหรือเพิกถอนการซื้อหุ้นคืนของบริษัททุนจะต้องในกรณีที่การดำเนินการของบริษัทเป็นการกระทำโดยไม่สุจริต ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าหนี้ได้รับความเสียหาย

The public limited companies law, section 66, provides that public limited companies can neither buy their own shares nor take them in pledge. The subsequent economic crisis encountered by the country has brought with it a recession in the trading of securities listed on the securities exchange with the resulting drop in share prices. There consequently was the need to revitalize the capital market to enable public limited companies to manage their business more efficiently and with more fluidity in order to improve their business operations which would give investors an impetus to decide on investing more in the trading of shares of public limited companies that have been listed as securities on the Securities Exchange of Thailand. The laws governing the repurchase of shares were consequently amended to allow public limited companies to buy or hold their

own shares under conditions stipulated by law.

TE 156640

The amended law allows companies to buy or to hold their own shares on condition that they dispose of the repurchased shares within the time specified by law, failing which they must reduce their paid up capital by writing off those repurchased registered shares that have not been disposed of. Based on this, a company can reduce its registered capital without having to comply with the rules prescribed by law which stipulate that, in order to reduce its registered capital, the company must hold a meeting of shareholders and inform its creditors of the resolution of the meeting and that, were there be objections against the reduction in capital raised by creditors, the company can proceed only after it has paid the debt or provided security for the repayment of the debt. The provision of the law that the company can reduce its registered capital immediately without having to notify the creditors has affected the creditors as far as the security for debt repayment is concerned. This is because the registered capital of public limited companies is also a security for debt repayment to creditors. And while nothing is provided by the law concerning the rights of creditors to raise objections against the repurchase of shares by the company, but, based upon the general principle of comparable laws, shareholders and creditors can, in case where a director of the company repurchases shares in bad faith and unlawfully, exercise the right to request the court to cancel the said fraudulent act and the director who has a share in the commission of the unlawful act shall also be liable jointly with the company; that the company may disclose only positive information about the audit of account, about data, about the financial position of

the company, such as the purchase of shares that does not affect the financial position of the company and may not disclose negative information, such as the repurchase of shares that will affect the company in 1 or 2 years' time, to shareholders or creditors or the general public.

Suggestions: The provision of the law governing repurchased shares that have not been totally disposed of within the specified time should be amended and it should be provided that creditors be informed of the matter. Where objections are raised, the company shall have to pay debt and provide security for debt repayment to creditors first. Information about the audit of accounts, reports on balance sheet, profit and loss accounts and ability to repay debts that are due for payments in six months to one year from the date of repurchase of the shares should be given to Government agencies, such as the Ministry of Commerce, in order for them to check the accuracy of such information and reports. The law governing the determination of the prices of the repurchased shares under section 66/1(1) based on book value and market value of the shares to be repurchased should be amended and the prices so determined should be submitted to Government agencies, such as the Ministry of Commerce, for them to check the suitability of the proposed prices of the shares to be repurchased by the company before they are actually purchased. There should be amendments to the law governing objections raised by shareholders or creditors against or cancellation of the repurchase of shares by public limited companies in the case where the companies act in bad faith and unlawfully thus causing damage to shareholders or creditors.